

บทที่ 2

กรอบแนวความคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

1. การขัดเกลาทางสังคม (Socialization)

สุพัตรา สุภาพ (2540) มีความเห็นว่า มนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์อื่นตรงที่ได้การขัดเกลาอบรม สั่งสอน อยู่ตลอดชีวิต เป็นกระบวนการเรียนรู้กฎเกณฑ์ของสังคม ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้สมาชิกของสังคมมีความประพฤติที่เป็นแบบแผนตามที่สังคมต้องการ และสมาชิกสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นระเบียบ เป็นหลักที่ต้องเรียนรู้คุณค่า กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผน การขัดเกลาจึงเป็นวิธีการถ่ายทอดวัฒนธรรม ทำให้บุคคลปรับตัวเข้ากับชีวิตให้สังคมที่เป็นสมาชิกอยู่ เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน อาจแสดงออกได้ในรูปของสัญลักษณ์ ความผูกพันระหว่างสมาชิกกับสังคมจะแสดงออกโดยการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่

ความหมายของการขัดเกลาทางสังคม

เป็นกระบวนการหนึ่งที่มนุษย์เรียนรู้ ยอมรับค่านิยม กฎเกณฑ์ระเบียบต่างๆ จากการติดต่อกับผู้อื่น เพื่อจะได้มีสถานภาพและบทบาทตามที่สังคมต้องการ บางครั้งเรียกว่า “การเรียนรู้” เพราะคนเราเมื่ออยู่กับสังคมใดเราก็ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมนั้น คนทุกคนจะถูกหล่อหลอมความรู้สึกรู้สึกคิดและการปฏิบัติตามสังคม เป็นการสร้างสถานภาพและบทบาทให้สมาชิกปฏิบัติตาม ถ้าสมาชิกไม่ปฏิบัติตามสังคมจะไม่ยอมรับ

โดยสรุป การขัดเกลาทางสังคมจึงเป็นกระบวนการทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มนุษย์ในสังคมหนึ่งๆ ได้เรียนรู้คุณค่า กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนของกลุ่มหนึ่งๆ กำหนดหรือวางไว้เพื่อเป็นแบบแผนของการปฏิบัติต่อกัน และให้บุคคลได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง

กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

สังคมแต่ละสังคมจะมีกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่ไม่เหมือนกัน แต่มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้สมาชิกของแต่ละสังคมสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้เหมือนกัน ซึ่งสามารถอธิบายกระบวนการขัดเกลาทางสังคมได้ดังนี้

1. การตอบสนองความต้องการในระยะเริ่มแรก (response) คือ การที่บุคคลแสดงความต้องการออกมา และคนในสังคมทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการนั้น ซึ่งการตอบสนองหรือไม่นั้นจะเป็นไปตามระเบียบแบบแผนของแต่ละสังคมต้องการ เป็นการตอบสนองในรูปของการให้รู้จักการเรียนรู้ระเบียบ กฎเกณฑ์ ของสังคม

2. การรู้จักปรับความต้องการและความสามารถของตน ให้เข้ากับกฎเกณฑ์ของสังคม (adaptation) แต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้ที่ไม่เท่าเทียมกัน จึงจะได้รับการอบรมที่เท่าเทียมกัน ผู้ที่ให้ความรู้ต้องรู้จักประยุกต์การอบรมให้สอดคล้องกับความสามารถของแต่ละคน

3. การยึดถือสิ่งที่คล้ายกับตนเอง (identification)

3.1 ความต้องการที่จะทำตัวให้เหมือนกับบุคคลที่ตนต้องการยึดเป็นแบบฉบับ เช่น ถ้าเด็กชอบคนไหนก็จะเลียนแบบคนๆนั้น

3.2 ความรู้สึกกับบุคคลหรือกลุ่มที่ถือว่าเป็นพวกเดียวกันกับตน เป็นการแสดงออกในลักษณะของการรื้อนแทน เห็นอกเห็นใจกัน เป็นต้น

3.3 ความรู้สึกยึดมั่นหลักการหรืออุดมคติบางอย่างอย่างแน่นแฟ้น เช่น นักบินญี่ปุ่นแสดงถึงความรักชาติ ยอมตายพร้อมกับเครื่องบินของตนได้

วัยที่จำเป็นต่อการขัดเกลาทางสังคม

เป็นวัยที่จำเป็นต้องเรียนรู้ระเบียบทางสังคม อาจแยกได้ 2 วัยคือ

1. การขัดเกลาในระยะที่ยังเป็นเด็ก (socializing the child) เป็นช่วงที่สำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพมากที่สุด สถาบันครอบครัว คือ พ่อและแม่ เป็นสถาบันที่ให้การอบรมสั่งสอนเป็นสถาบันแรก เป็นระยะที่เด็กไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ พ่อและแม่มีหน้าที่ตอบสนองความต้องการของเด็ก แต่เมื่อเด็กโตขึ้นจะมีอารมณ์แสดงออก ผู้ใหญ่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการตอบสนองทางร่างกายมาเป็นการให้การอบรมให้เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์และให้เด็กรู้จักการช่วยตัวเอง การตอบสนองความต้องการทางร่างกายจะเปลี่ยนเป็นด้านจิตใจ สุขภาพจิตของเด็กจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ที่ให้การเลี้ยงดูอบรม

2. การขัดเกลาทางสังคมในระยะที่เป็นวัยรุ่น (socializing to youth) เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมให้รู้และเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคม เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจเพื่อก้าวไปสู่วัยผู้ใหญ่ มีอารมณ์แปรปรวนซึ่งจะเป็นสาเหตุให้มีพฤติกรรมแปลกๆ มีความต้องการที่เด่นชัดขึ้น ความต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน ต้องการความอิสระจากผู้ปกครอง สิ่งสำคัญที่สุดคือการที่ครอบครัวและสังคมยอมรับว่า ตัวเขาได้ผ่านวัยเด็กมาแล้วและกำลังเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ การยอมรับความคิดเห็นการให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ต้องการให้ผู้ปกครองให้ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในตัวเขา

ตัวแทนของการจัดเวลาทางสังคม

ตัวแทนของกลุ่มต่างๆ จะให้การจัดเวลาในชีวิตมนุษย์ อาจจะเป็นไปในรูปของการส่งเสริมหรือขัดแย้งก็ได้และการที่มีตัวแทนในการจัดเวลามาก มนุษย์จะได้รับประสบการณ์และได้เรียนรู้คุณค่าแบบต่างๆ ทำให้สามารถมีโอกาเลือกที่จะยึดถือเอาแบบที่คิดว่าดีที่สุดสำหรับตัวเอง ซึ่งสามารถแบ่งตัวแทนการจัดเวลาได้ 6 กลุ่มคือ

1. ครอบครัว จะมีหน้าที่สร้างสรรค์สมาชิกใหม่(reproduction)เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ได้ เพื่อทดแทนสมาชิกที่ตายไป ถ้าไม่มีการสร้างสรรค์สมาชิกใหม่หรือมีการเติบโตมากเกินไป สังคมก็จะขาดสมดุลได้ เมื่อสร้างสมาชิกใหม่แล้วครอบครัวต้องให้การอบรมสั่งสอนแก่เด็กให้รู้จักระเบียบของสังคม(socialization) พ่อแม่ผู้ปกครองจะเป็นผู้ให้การอบรม เป็นการอบรมที่ใกล้ชิดและมีความผูกพันอย่างลึกซึ้งและมีอิทธิพลต่ออารมณ์ ทัศนคติ และแบบของความประพฤติมากที่สุด ซึ่งการอบรมนี้สามารถจำแนกได้เป็น 2 วิธีคือ

1.1 การอบรมทางตรง เป็นการอบรมโดยใช้การบอกกล่าวอย่างชัดเจนว่าอะไรควรหรือไม่ควรอะไรถูกหรือผิด เป็นการชี้แนวทางในการปฏิบัติแก่บุคคลอย่างจริงจังและเจตนา เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสม

1.2 การอบรมทางอ้อม เป็นการอบรมโดยไม่รู้ตัว บุคคลจะได้รับการรู้เห็นเป็นแบบอย่าง ซึ่งบุคคลนั้นอาจจะนำไปใช้ในเวลาต่อไป

2. กลุ่มเพื่อน พ่อเด็กเริ่มเป็นผู้ใหญ่ก็จะมีแนวโน้มเอียงไปคบหาสมาคมกับกลุ่มบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมใกล้เคียงกัน

Riesman (สุพัตรา สุภาพ, 2531: 60) ได้ให้ความเห็นว่า กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันชอบยึดเพื่อนเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเป็นการแสดงความเป็นพวกเดียวกัน ความสำคัญของกลุ่มเพื่อนในการอบรมมี 3 ประการคือ

2.1 สอนอำนาจที่ไม่ใช่ของใคร โดยเฉพาะ เป็นการเรียนรู้กฎเกณฑ์ต่างๆ จากการมีส่วนร่วม

2.2 ช่วยให้เห็นกลไกของกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่ว่าจะเอาจริงแค่ไหน โดยส่วนมากเมื่อเด็กรวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนจะมีความกล้าที่จะขัดแย้งหรือลองผิดกับผู้ใหญ่มากกว่าอยู่คนเดียว

2.3 ถ่ายทอดระเบียบวิธีและคุณค่าที่ผู้ใหญ่ต้องการหรือไปในทางตรงข้าม โดยส่วนมากจะเป็นการถ่ายทอดไปในทางที่ผู้ใหญ่ต้องการ

3. โรงเรียน เป็นสถานที่เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้วิชาต่างๆ เป็นทางการและเป็นสถานที่ที่เด็กสามารถคบค้าสมาคมกับคนที่อยู่ในวัยเดียวกันได้

4. กลุ่มอาชีพ เป็นกลุ่มที่จะต้องเกิดจากการยอมรับที่จะปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของอาชีพที่ตนเลือก ซึ่งแต่ละอาชีพจะมีคุณค่าและวิธีการปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไป

5. ตัวแทนทางศาสนา มีบทบาทในการสร้างทัศนคติและแนวคิดในการดำรงชีวิต ค่านิยมที่เกิดขึ้นจากศาสนาเปรียบเสมือนเครื่องกลั่นกรองความรู้สึกของคน

6. สื่อมวลชน เป็นเครื่องมือสำคัญของการขัดเกลาทางสังคมในด้านต่างๆตั้งแต่เรื่องของคุณค่า ความเชื่อ แบบแผนความประพฤติ ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางสังคมจะได้รับสิ่งเร้าต่างๆในด้านความคิดหรือพฤติกรรมจากสื่อมวลชน

2. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์(Psychoanalysis Theory)

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) กล่าวถึงธรรมชาติของมนุษย์ว่ามีความต้องการที่จะแสดงออก และมนุษย์มีความก้าวร้าว ซึ่งพฤติกรรมทั้ง 2 ชนิดนี้ไม่ได้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ แต่เป็นพฤติกรรมที่ได้จากการเก็บกดไว้ เมื่อมนุษย์ได้รับการขัดเกลาทางสังคม ผ่านกระบวนการเรียนทางสังคมจากครอบครัว โรงเรียน และสังคมจึงทำให้มนุษย์เรียนรู้ในการที่จะควบคุมสิ่งต่างๆเหล่านั้น อันมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่การกระทำพฤติกรรมทางด้านลบหรือโดยการพัฒนาความสามารถในการควบคุมการแสดงออกของพฤติกรรมไว้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในกรณีที่บุคคลนั้นไม่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมมาก่อน หรือไม่มากพอ จะทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถพัฒนาความสามารถที่จะควบคุมแรงกระตุ้น และการแสดงออกหรือเก็บไว้ภายในได้ ในที่สุดก็จะกลายเป็นบุคคลที่มีอาการทางประสาท ส่วนบุคคลที่สามารถควบคุมตนเองได้ อาจจะกลายเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนได้เมื่อโตขึ้น (โสภา ชูพิกุลชัย, 2532: 9-10) ผู้ที่กระทำผิดคือผู้ที่ปฏิบัติตามไปตามสันดานดิบ (id) ขาดการควบคุม ขาดสติ ขาดวัฒนธรรมและคุณธรรม โดยได้อธิบายว่าจิตทำหน้าที่ในการปฏิบัติงานของคนได้ 3 ระบบ (สุชา จันทน์เอม, 2533: 15)

1. สันดานดิบ (id) ประกอบด้วยความต้องการพื้นฐานทางมนุษย์เป็นความต้องการทางเพศและความก้าวร้าว เป็นสัญชาตญาณติดตัวมาตั้งแต่เกิดทำให้คนแสดงพฤติกรรมตามความพอใจ
2. อัดดา (ego) เป็นส่วนที่ทำหน้าที่ควบคุมความประพฤติอันเกิดจากความต้องการของ id ให้แสดงออกในทางที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับของสังคม
3. สติ (superego) เกิดจากการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่เป็นตัวที่มีหน้าที่สร้างอุดมคติ(ideal) ที่สังคมปรารถนาเป็นมโนธรรม (conscience)

การทำงานทั้ง 3 ระบบนี้จะเกี่ยวข้องกัน บางครั้งสอดคล้องกัน บางครั้งขัดแย้งกัน Ego จึงเปรียบเสมือนตัวกลางสนองความต้องการของพลังสัญชาตญาณและควบคุมพฤติกรรมให้อยู่ใน

ขอบเขตของสังคม ถึงแม้ Superego จะคอยขัดขวางมิให้ Ego กระทำตามใจแต่เมื่อบุคคลนอนหลับหรือในขณะที่เปลือย Id ก็จะมาแสดงออกทดแทนในรูปของพฤติกรรมต่างๆ เช่น ความฝัน การพูดพลั้งปากหรืออาการโรคจิต โรคประสาทบางชนิด ในขณะที่เดียวกัน Ego ก็คอยดึง Superego และ Id ให้เข้าสู่หลักของความเป็นจริง พลังทั้งสามนี้มักขัดกันตลอดเวลา อันเป็นบ่อเกิดของความขัดแย้งในจิตใจทั้งหลายและทำให้บุคคลเกิดความวิตกกังวลแต่ธรรมชาติก็ช่วยให้มนุษย์ลดความวิตกกังวลลงได้บ้างโดยการ ใช้กลไกป้องกันทางจิตหากพลังทั้งสามขัดกันมากก็อาจแสดงออกในรูปการป่วยไข้หรือพฤติกรรมแปรปรวนต่างๆ (โสภณ ชูพิกุลชัย, 2532: 11) ความคิดของ Freud ถือว่า Superego เป็นผลิตผลของสังคม ทั้งนี้เพราะบรรทัดฐานว่าอะไรผิดอะไรถูกเกิดจากสภาวะของสังคม ไม่ใช่เกิดจากสาเหตุทางชีววิทยา (สุพิศรา สุภาพ, 2540: 47)

3. ทฤษฎีพฤติกรรมเบี่ยงเบน (The Deviant Behavior Perspective)

พุนศิริ วัตนะภูมิ (2538) เชื่อว่า พฤติกรรมหรือสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานถือว่าเป็นการเบี่ยงเบน ทดลองโดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ของคนในสังคมไว้มาก สาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนมาจากการได้เรียนรู้ สถานการณ์ที่จะมีโอกาสเรียนรู้การปฏิบัติตามประเพณีจำกัด แต่โอกาสเรียนรู้วิธีเบี่ยงเบนมีมาก โอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามที่สังคมกำหนดมีจำกัด แต่มีความรู้สึกบีบคั้นใจมาก อีกทั้งทางระบายความคับแค้นใจมีจำนวนจำกัด จึงเป็นสภาพที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนขึ้น เช่น เด็กยากจนเร่ร่อนตามถนนมีโอกาสน้อยที่จะได้รับการศึกษา หรือมีโอกาสน้อยที่จะมีที่อยู่อาศัยเป็นการถาวร หรือต้องทำงานรับจ้างที่มีค่าตอบแทนต่ำ เด็กเหล่านี้ก็อาจจะมารวมกันเป็นกลุ่ม มีวัฒนธรรมย่อยๆ ในกลุ่มของตน ขอมทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มของตน เพราะอยากเป็นพวกเดียวกันกับกลุ่ม แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า คนว่างงานหรือมีโอกาสจำกัดในการมีงานทำจะต้องกลายเป็นผู้ทำผิดเสมอไป นอกจากนี้จะมีแรงจูงใจบางอย่าง เช่น หากกลุ่มยกย่องคนที่ทำผิดให้เป็นผู้นำก็จะเกิดบรรยากาศที่จูงใจให้การทำผิดขึ้นได้

นักสังคมวิทยาที่ยึดถือปริทรรศน์นี้เชื่อว่า สาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนมาจากการได้เรียนรู้ แนวทางที่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานซึ่งเป็นแนวทางที่มีน้ำหนักมากกว่าทางปฏิบัติตามประเพณีการที่บุคคลมาเรียนรู้แนวทางเบี่ยงเบนก็เพราะ โครงสร้างของสังคมมีหนทางไปสู่เป้าหมายที่สังคมกำหนดไม่เพียงพอ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2526: 59)

การแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดจากการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนนี้ ได้เสนอให้ใช้ชีวิตการขัดเกลาซ้ำหรือขัดเกลาใหม่เป็นหลัก การขัดเกลาซ้ำ คือ การเพิ่มโอกาสการติดต่ออย่างมีความหมายกับสิ่งที่ดี และพยายามลดการติดต่อหรือสัมผัสกับสิ่งที่ไม่ดีลง ในขณะที่เดียวกันควรต้องลดความตึงเครียดเพื่อไม่ให้เกิดบุคคลเบี่ยงเบนไปจากแนวทางตามที่สังคมต้องการ

ความหมายของพฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant Behavior)

ซารอน ได้อธิบายว่า เป็นการกระทำที่สมาชิกในสังคมส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ เห็นว่าจะเป็นการขัดต่อสังคมและเป็นการละเมิดต่อจริยธรรมของสังคม ความรู้สึกที่มีต่อการกระทำจะรุนแรงมากกว่าความไม่ชอบ จนถึงขั้นเกลียดแค้นและการตัดสัมพันธ์กับผู้ที่กระทำนั้น โดยกลุ่มคนในสังคม กลุ่มที่มีอำนาจหรือมีอิทธิพลในสังคม โดยเฉพาะผู้นำทางการเมืองค่อนข้างจะมีอิทธิพลต่อการกำหนดว่าการกระทำใดในสังคมเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน (อ้างถึงใน พุนศิริ วัจนะภูมิ, 2538: 510)

ฮอร์ดัน เลสติ และลาร์สัน กล่าวว่าสมาชิกแต่ละคนในสังคมจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้กฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานของสังคม การเกิดของพฤติกรรมเบี่ยงเบนจะเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาบุคลิกภาพ ผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนอาจเกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามบรรทัดฐานทั่วไปที่สังคมกำหนดไว้ หรือเกิดจากการไม่ยอมรับบรรทัดฐานของสังคม พวกที่ไม่สามารถปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคมจะเป็นพวกที่คิดยาเสพติด ดื่มเหล้า ดื่มการพนัน ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาสังคม ส่วนพวกที่ไม่ยอมรับกฎเกณฑ์คือพวกของโกหก เอาเปรียบผู้อื่น โดยไม่รู้สึกผิดและไม่สนใจปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม ถ้าภาวะการณ์นั้นทำให้เขาได้เปรียบคนอื่น(อ้างถึงใน พุนศิริ วัจนะภูมิ, 2538: 510)

เมอร์ตัน ได้กล่าวถึงพวกที่มีพฤติกรรมแหวกแนว (innovation) ว่า เป็นการปรับตัวแบบที่เน้นในเรื่องเป้าหมายของความสำเร็จด้วยวิธีใดก็ตามที่จะให้ได้เงินและอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นการผิดกฎหมาย ผิดระเบียบแบบแผนใดก็ตาม เป็นการเน้นในเรื่องจุดหมายปลายทางมากกว่าวิธีการต่างๆ ที่สังคมกำหนด ที่เป็นเช่นนี้เพราะสังคมเน้นเรื่องวัตถุนิยมมากเกินไป คนมีเงินได้รับการยกย่องสรรเสริญ บุคคลไม่มีโอกาสได้รับความสำเร็จเท่าเทียมกัน คนยากจนย่อมมีโอกาสน้อยกว่าคนมั่งมีในหลายด้าน เช่น โอกาสในการศึกษา อยู่ดีกินดี การอบรมสั่งสอนดี ระเบียบวินัยดี ควบคุมตัวเองดี สิ่งแวดล้อมดี ฯลฯ ดังนั้น โอกาสที่คนยากจนจะประสบความสำเร็จจึงยากลำบาก เมื่อทำได้ก็มักจะออกมาในรูปของการทำชั่ว เช่น เป็นนักเลงอันธพาล หลอกหลวง ปลิ้นสดมภ์ เป็นต้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ฝืนระเบียบและก่อความสงบเรียบร้อยแก่สังคม และมักจะปรากฏเสมอว่าชนชั้นต่ำหรือยากจนกระทำผิดมากเพราะเหตุดังกล่าว แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าคนฐานะดีจะไม่กระทำการฝืนระเบียบ เพราะชนชั้นสูงหรือมั่งมีอาจจะทำผิดเพราะแรงกดดันบางอย่างที่ทำให้บุคคลต้องกระทำ เพื่อความสำเร็จซึ่งจะพบเห็นเสมอในพวกอาชญากรผู้ดี (white collar crime) เช่น นายธนาคารหรือข้าราชการที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริตเพื่อสร้างความร่ำรวยให้แก่ตัวเอง อาชญากรผู้ดีนี้ทำการฟ้องร้องยากเพราะทำได้แนบเนียนและมีอิทธิพลสูงพอที่จะทำให้ไม่ต้องถูกสอบสวนหรือเมื่อสอบสวนก็ไม่มีความผิดเพราะหลักฐานอ่อนหรือไม่มีหลักฐาน(อ้างถึงใน พุนศิริ วัจนะภูมิ, 2538: 511)

เนื่องจากบุคคลไม่มีโอกาสสร้างความสำเร็จเท่าเทียมกัน แม้ว่าจะพยายามทำดีที่สุดก็ตาม เมื่อสังคมเน้นเรื่องความสำเร็จในรูปของความร่ำรวยมั่งคั่งมาก โอกาสที่คนยากจนจะบรรลุผลสำเร็จโดยการกระทำตามระเบียบที่สังคมกำหนดก็มีน้อยมาก จึงทำให้มีการกระทำฝ่าฝืนระเบียบ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินและความสำเร็จต่างๆ สถิติอาชญากรรมจึงมีมากในชนชั้นต่ำหรือคนที่ยากจน

4. ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Need Hierachy Theory)

มาสโลว์ (A.H.Maslow, 1954) (อ้างถึงใน พิธิษฐุ หิรัญกิจ, 2536: 14-15) กล่าวว่า มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีความต้องการอย่างไม่สิ้นสุด เมื่อนมนุษย์พอใจในความต้องการขั้นหนึ่งแล้วก็จะมีความต้องการอีกขั้นหนึ่งขึ้นไปเรื่อยๆ เขาได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ชั้น ดังนี้ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) ความต้องการทางด้านร่างกายเป็นความต้องการเบื้องต้น เพื่อการอยู่รอดและจำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ซึ่งร่างกายจะต้องได้รับการตอบสนอง หากร่างกายไม่ได้รับการตอบสนองแล้วอาจจะต้องเสียชีวิตในโอกาสต่อมาได้ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

1. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการทางด้านนี้มนุษย์เริ่มมีมาตั้งแต่เป็นทารก เช่น เด็กพยายามจะหลบหนีจากสถานที่ที่จะเกิดอันตราย หรือหนีคนแปลกหน้า และโดยทั่วไปแล้วไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่จะมีพฤติกรรมหนีห่างจากสงคราม การเจ็บไข้ การประทุษร้าย แต่อย่างไรก็ตามความต้องการที่อยู่ในระดับสูงขึ้นไปมีความสำคัญก็ต่อเมื่อความต้องการด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการทางด้านความปลอดภัยจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ

2. ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายและความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการทางด้านสังคมจะเริ่มเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคนต่อไป ซึ่งความต้องการในขั้นนี้เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น การอยู่ร่วมกัน และการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นและมีความรู้สึกว่าคุณนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม

3. ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นหรือมีชื่อเสียง (Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูง อยกเด่นในสังคมเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลายในเรื่องต่างๆ เช่น การยอมรับในเรื่องความรู้ ความสามารถ

4. ความต้องการความสมหวังในชีวิต (Self-Actualization Needs) ความต้องการนี้เป็นความต้องการระดับสูงสุด เป็นความต้องการที่จะให้เกิดความสำเร็จตามแนวความคิดของตนเอง

และการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะบรรลุถึงแนวทางที่ดีที่สุดตามแนวความคิดของคนนั้นย่อมจะขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของบุคคลนั้นด้วย

5. ทฤษฎีว่าด้วยบุคลิกภาพของกลุ่ม (Group Syntality Theory)

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่ตั้งขึ้นโดย Cattell (อ้างถึงใน สถิตย์ นิยมญาติ, 2524: 112-113) ทฤษฎีของเขาประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ส่วนแรกเกี่ยวกับมิติต่างๆ (dimensions) ของกลุ่มและส่วนที่สองเกี่ยวกับ พลวัตของบุคลิกภาพรวมของกลุ่ม (dynamics of syntality)

ในส่วนแรกหรือส่วนที่เกี่ยวกับมิติต่างๆของกลุ่มนั้นประกอบไปด้วย (1.) ลักษณะประชากร หรือสมาชิกกลุ่ม (population traits) (2.) ลักษณะบุคลิกภาพของกลุ่ม (syntality traits) และ (3.) ลักษณะของโครงสร้างภายใน (characteristics of internal structure) ถ้าจะกล่าวอธิบายให้ละเอียดลงไปอีกก็อาจจะกล่าวได้ว่า “ลักษณะของประชากร” นั้น หมายถึง ลักษณะต่างๆของบุคคลแต่ละคนที่สามารถเข้าเป็นกลุ่ม ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นลักษณะเฉพาะตัวบุคคล เช่น ระดับสติปัญญา ทักษะ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ ถ้าเราพูดถึงลักษณะของประชากรทั้งกลุ่ม Cattell ก็จะไปพูดถึงในลักษณะโดยเฉลี่ย กล่าวคือ กล่าวโดยรวมๆหรือโดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มนั้นมีลักษณะทางประชากรเป็นอย่างไร ส่วนบุคลิกภาพของกลุ่มนั้น (syntality traits) นั้น หมายถึงพลังหรือผลที่กลุ่มทั้งกลุ่มสามารถบันดาลให้เกิดขึ้นซึ่งพลังอันนั้นอาจจะสำแดงต่อกลุ่มอื่นๆหรือต่อสิ่งที่อยู่รอบข้างกลุ่มก็ได้ บุคลิกภาพของกลุ่มเป็นอย่างไรอาจจะรู้ได้จากพฤติกรรมที่กลุ่มแสดงออกไป และอาจจะคลุมรวมไปถึง วิธีการตัดสินใจต่างๆของกลุ่มอีกด้วย

สำหรับลักษณะโครงสร้างภายในของกลุ่มนั้น หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ตัวอย่างของโครงสร้างภายในก็มีอาทิเช่น บทบาทของสมาชิกแต่ละคนตำแหน่งที่สมาชิกแต่ละคนอยู่ กลุ่มเล็กกลุ่มน้อยในกลุ่มและ ข่ายการสื่อสารภายในกลุ่ม เป็นต้น

ในส่วนที่สองซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวกับพลวัตของบุคลิกภาพรวมของกลุ่มนั้น cattell ใช้มโนภาพ (concept) ที่มีชื่อว่า พลังงานทั้งหมดของสมาชิกแต่ละคนที่ให้แก่กลุ่ม (synergy) สมาชิกแต่ละคนเข้าร่วมกลุ่มก็เพื่อต้องการจะตอบสนองความต้องการทางจิตวิทยาบางอย่าง ดังนั้นบุคคลจึงจำเป็นต้องอุทิศพลังงานจำนวนหนึ่งเพื่องานของกลุ่ม แต่ละคนอาจจะอุทิศพลังงานให้แก่กลุ่มมากน้อยไม่เท่ากันก็ได้ โดยปกติแล้วงานหรือกิจกรรมของกลุ่มอาจจะจำแนกออกได้เป็น 2 ชนิด ชนิดแรกเป็นงานที่มุ่งรักษาความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และชนิดที่สองเป็นงานที่มุ่งเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มประสบความสำเร็จ เมื่อเป็นเช่นนี้พลังงานของกลุ่มบางส่วนก็จะถูกใช้ไปเพื่อ

สร้างความสามัคคีและแก้ไขความแตกร้าวของสมาชิกในกลุ่ม พลังงานอีกส่วนหนึ่งจะถูกใช้ไปเพื่อทำงานหรือปฏิบัติการของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

6. ทฤษฎีปมด้อยของ Adler

Alfred Adler (อ้างถึงใน โสภา ชูพิกุลชัย, 2525) เป็นผู้พัฒนามโนทัศน์เกี่ยวกับคำว่าปมด้อย (Inferiority Complex) ขึ้นมา ซึ่งสิ่งนี้อาจจะเป็นคำอธิบายของอาชญากรรมได้ เพราะการประกอบอาชญากรรมเป็นวิธีการทางหนึ่งของการเรียกร้องความสนใจ และความสนใจนี้อาจช่วยทดแทนความรู้สึกด้อยของปัจเจกบุคคลได้ อาชญากรรมอาจจะเป็นทางเดียวที่บุคคลบางคนสามารถจะเรียกร้องความสนใจได้ Adler เพิ่มเติมอีกว่า การที่ขาดการร่วมมือต่อผู้อื่นของอาชญากรซึ่งได้สืบสาวไปถึงวัยเด็ก เช่น การที่เป็นลูกคนแรกแล้วเกิดมีน้องขึ้นมา ก็มีผลต่อการใช้เวลาแก่คนนั้น ในขณะที่เป็นทารกอยู่ Adler ได้เน้นถึงพฤติกรรมในแง่มีเหตุผล

7. ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบอาการกระทำของสกินเนอร์ (Skinner' Operant Conditioning)

Skinner (อ้างถึงใน จำเนียร ช่วงโชติ, 2515) ได้ให้ความสนใจในการควบคุมการตอบสนอง เขาเน้นศึกษาเรื่องอิทธิพลของการให้รางวัลเป็นตัวเสริมแรงเมื่อสัตว์ที่ถูกทดลองได้แสดงการตอบสนองที่ต้องการพฤติกรรมส่วนมากของมนุษย์และสัตว์ประกอบไปด้วย การตอบสนองที่ส่งออกมา หรือแสดงออกมา การตอบสนองเหล่านี้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมซึ่งจะมีการแสดงออกอยู่เรื่อยๆ ในเมื่อมนุษย์และสัตว์ยังมีชีวิตอยู่และพฤติกรรมนี้จะเกิดขึ้นกี่ครั้งหรือบ่อยครั้งแค่ไหนนั้นเนื่องด้วยความถี่อันหนึ่งซึ่งเรียกกันว่าอัตราการตอบสนองหรืออัตราการแสดงออกของพฤติกรรม (Operant rate of Response rate) การเรียนรู้จะเป็นตัวการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตราการตอบสนองนั้นๆ และการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้ก็เพราะการเสริมแรง (Reinforcement) หรือการไม่เสริมแรง (Nonreinforcement) เมื่อมีการตอบสนองเกิดขึ้นแล้ว สิ่งเร้าที่ทำให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลงจะเรียกว่าเป็นตัวเสริมแรงหรือตัวเสริมกำลัง (Reinforcer) แต่ถ้าสิ่งเร้าที่ไม่มีผลต่อการทำให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลงเลย เราเรียกสิ่งเร้าที่ว่าไม่เป็นตัวเสริมแรง (Nonreinforcer) เช่น เวลาเราเอาอาหารให้สัตว์ที่กำลังหิวกิน อาหารจะไปเสริมแรงหรือเสริมกำลัง ถ้าเป็นมนุษย์สิ่งต่างๆ เช่น การชมเชย เงินทอง และสิทธิพิเศษต่างๆ ก็เป็นตัวเสริมแรง ความรู้เป็นตัวเสริมแรงที่สำคัญของมนุษย์ มนุษย์ถือว่าความรู้เป็นรางวัลที่มีค่าที่ได้จากการเรียนรู้จึงพยายามศึกษาหาความรู้เพื่อที่จะให้รู้มากกว่าเดิม ความรู้จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา เพราะฉะนั้นจึงถือว่าความรู้เป็นรางวัลสำคัญอันหนึ่งตามหลักของ Skinner

หลักการของการวางเงื่อนไขแบบอาการกระทำ (Operant Conditioning) อาจนำไปใช้ในการแก้ปัญหาเด็กที่มีพฤติกรรมอันไม่เป็นที่พึงพอใจได้ เช่น ในโรงเรียนเลี้ยงเด็กแห่งหนึ่งในอเมริกา ครูได้ทดลองนำวิธีการนี้ไปแก้ไขพฤติกรรมของเด็กในห้อง ซึ่งเป็นเด็กขี้อายและชอบแยกตัวเองออกจากกลุ่มเพื่อนฝูง เด็กคนนี้มีอายุ 3 ขวบ พฤติกรรมที่แสดงออกของเขาก็คือ ชอบนอนเล่นอยู่แต่ในห้องคนเดียวเกือบทั้งวันครูก็เริ่มดำเนินการให้การเสริมแรง (Reinforcement) ดังนี้คือ ทุกครั้งที่เด็กคนนี้ออกมาเข้ากลุ่ม ครูจะให้ความเอาใจใส่ด้วย คุยด้วย เป็นต้น แต่ถ้าเวลาใดที่เขาปลีกตัวไปอยู่คนเดียว หรือออกมาเข้ากลุ่มแล้วไม่พูดกับคนอื่นเลย ครูก็ไม่ให้ความสนใจเอาใจใส่ ไม่ยิ้ม ไม่พูดด้วย ครูทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆพร้อมกับสังเกตพฤติกรรมของเด็กคนนั้นอย่างรอบคอบ เป็นเวลา 2 สัปดาห์ก็พบว่า เด็กมีพฤติกรรมดีขึ้นตามแบบที่ครูต้องการ กล่าวคือ เด็กนั้นสามารถเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนฝูง กล้าพูด กล้ายิ้ม และกล้าเล่นได้เป็นอย่างดี จากตัวอย่างดังกล่าวนี้ แสดงว่าการเสริมกำลัง (Reinforcement) มีส่วนช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเราได้

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วินัย เกตุพันธุ์ (2539) พบว่า ปัจจัยเสริมที่ทำให้เกิดการกระทำผิด คือการที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา โดยอาจจะอาศัยอยู่กับญาติพี่น้องหรือเพื่อน จึงไม่มีคนดูแลและแนะนำเรื่องความประพฤติและการใช้ชีวิตที่เหมาะสม หากมีการกระทำผิดจะไม่บอกผู้ปกครองหรือหลีกเลี่ยงหรือจะโกหกไปเลยเพราะเห็นว่าผู้ปกครองจะคอยลงโทษตนมากกว่าจะเข้าใจว่าสาเหตุที่แท้จริงของการเกิดปัญหา บางคนจะรู้สึกสะใจถ้าหากได้แสดงออกด้านการศึกษา เด็กที่มีเกรดเฉลี่ยค่อนข้างต่ำมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดมากกว่าเด็กที่มีเกรดเฉลี่ยสูง ทั้งนี้อาจเกิดจากปมด้อยที่มีความรู้สึกว่าคุณเองไม่มีความสามารถทางการเรียนที่จะแสดงความภาคภูมิใจได้ อาจมีความก้าวร้าวที่เก็บแฝงอยู่ จึงต้องแสดงออกเพื่อกลบปมด้อยของตนโดยการแสดงความก้าวร้าว การแสดงออกของวัยรุ่นชายต่อวัยรุ่นหญิงก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้เกิดการกระทำผิด

วนิดา เมธาลักษณ์ (2534) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงของการบาดเจ็บในผู้ประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ จากผู้ป่วยที่มารับการรักษาในโรงพยาบาล พบว่าพฤติกรรมการขับแข่งขันบนท้องถนน สถานภาพสมรส ทัศนวิสัย สภาพถนน สภาพร่างกายก่อนเกิดอุบัติเหตุ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงของการบาดเจ็บของผู้ประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์

ศรีสมร การอ่อน (2539) ได้ทำการศึกษาสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ โดยศึกษาจากผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ที่เข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาล โดยแบ่งสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจากรางไว้ 3 สาเหตุ คือ บุคคล , ยานพาหนะ , เส้นทางและสภาพแวดล้อม ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์เป็นผู้ที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุโดยตรง ส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมกรรมการขับขี่ที่ผิดพลาดของผู้ขับขี่ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร

รมภา หทัยธรรม (2538) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างมีระดับของทัศนคติและพฤติกรรมในการป้องกันอุบัติเหตุต่ำ รวมถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่นการขับรถให้ตื้นเต้นหวาดเสียวเป็นการแสดงถึงความเก่งกล้าของผู้ขับขี่ เป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุการจราจร

สมชาย ธีรนนท์ (2540) ได้ทำการศึกษา นโยบาย มาตรการ วิธีดำเนินการ วิธีปฏิบัติงานและปัญหาและอุปสรรค ในการป้องกันการแข่งรถบนถนนหลวงของเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การแข่งขันกันบนถนนที่มีทางเรียบและมีความยาวพอสมควร ผู้แข่งขันทั้งหลายจะมาเป็นกลุ่ม มีการนัดหมายวันและเวลาหรือพากันขับตระเวนไปตามถนนต่างๆ เมื่อพบคู่แข่งมีการทำท่ายแข่งขันกัน โดยมีการเติมพันท้มจะมีประชาชนดูเป็นจำนวนมาก และในการแข่งขันดังกล่าวมักนิยมแข่งกันในยามวิกาลและในวันหยุดราชการ ความถี่คคะนองของวัยรุ่น คนไทยส่วนใหญ่ชอบเล่นการพนัน ถึงแม้การเล่นการพนันเอททรัพย์สินกันเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่ก็มักจะไม่ว่างใจเกินไป ในการแข่งขันรถนั้นส่วนมากผู้เข้าแข่งขันจะมีฐานะดี จึงเกิดความคิดในการพนันว่าใครจะมีความสามารถแต่งเครื่องยนต์ได้แรงและมีความเร็วสูงกว่ากัน เมื่อผู้แพ้เสียเงินในการพนันก็จะไปแต่งรถแต่งเครื่องยนต์ใหม่ และกลับมาแข่งขันกันอีก นอกจากนั้น ผู้ร่วมเล่นการพนันยังขยงสิ่งเสริมและออกทุนให้ไปปรับแต่งเครื่องยนต์ด้วย และการโฆษณาของรถหลายยี่ห้อ มักจะใช้ความแรงหรือความเร็วของรถเป็นจุดขายทำให้ผู้ซื้อนำรถไปทดลองว่าเล่นได้เร็วสมคำโฆษณาหรือไม่ เมื่อมีการทดลองก็ต้องมีการแข่งขันกันว่ารถของใครจะเร็วกว่ากัน การโฆษณาการขายน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น เน้นความแรงของผลิตภัณฑ์เป็นจุดขาย ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์จึงนำไปทดลองและมีการแข่งขันกัน ร้านซ่อมรถยังสนับสนุนด้านการปรับแต่งรถให้กับผู้แข่งรถ หากรถที่ปรับแต่งได้รับชัยชนะก็จะเป็นการสร้างชื่อเสียงและผลประโยชน์ก็จะกลับมาสู่ทางร้านซ่อม(ผลการศึกษาวเคราะห์ กรมตำรวจ, 2538)

ประภา นัครา (2539) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ในจังหวัดภูเก็ต พบว่า ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.70 มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุโดยปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุเกิดจากคนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ปัจจัยสำคัญน่าจะเกิดจากการขาดความรู้สึกรับผิดชอบ การเห็นแก่ตัว ความไม่มีระเบียบวินัย การระบายอารมณ์โกรธหงุดหงิด โดยการขับรถ เมื่อปฏิบัติบ่อยๆเข้าก็ทำให้เกิดความเคยชินเป็นนิสัยในการขับรถผิดกฎจราจรและก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น การขับรถให้ตื้นตื้นหวาดเสียวเป็นการแสดงถึงความเก่งกล้าของตนเอง และการขับรถด้วยความเร็วสูง มีผลทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่ายและความเสียหายอย่างรุนแรง โอกาสเกิดอุบัติเหตุจะสูงขึ้นเมื่อใช้ความเร็วสูง ถึงแม้ว่าจะใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม เพราะเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างกะทันหันจะไม่สามารถหยุดได้ทันท่วงที

วรรณ พันธ์สว่าง ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของคนขับรถจักรยานยนต์รับจ้างกับปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ที่ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการขับรถฝ่าฝืนสัญญาณจราจร พฤติกรรมการขับรถประมาทและหวาดเสียวเป็นอันดับรองที่ส่งผลให้เกิดปัญหาการจราจร และพบว่าผู้ที่อายุน้อยกว่าจะมีพฤติกรรมในการขับรถประมาทและหวาดเสียวมากกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า ผู้ที่มีสถานภาพโสดมีพฤติกรรมการขับรถประมาทและหวาดเสียวมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพหย่าและแต่งงาน ผู้มีการศึกษาระดับสูงกว่าจะมีพฤติกรรมการขับรถประมาทและหวาดเสียวน้อยกว่าผู้มีการศึกษาน้อยกว่า ผู้ที่มีรายได้้น้อยกว่าจะมีพฤติกรรมการขับรถประมาทและหวาดเสียวมากกว่าผู้ที่มีรายได้สูงกว่า

การแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงอาจถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมจราจร ปัญหาดังกล่าวได้มีประชาชนร้องเรียนทางสื่อต่างๆเป็นจำนวนมากดังต่อไปนี้

ไทยรัฐ (3 พฤษภาคม 2537: 4) กลางดึกคืนวันเสาร์ ถนนวิภาวดีรังสิต ช่วงแยกสุทธิสารถึงแยกถนนลาดพร้าว ถูกวัยรุ่นตีตราจองเป็นสนามแข่งมอเตอร์ไซด์ โดยมีวัยรุ่นจอดรถดูการแข่งขันอยู่ข้างถนนวิภาวดีฯฝั่งการบินไทยตลอดสายแน่นขนัด ช่วงเลขสี่แยกสุทธิสารมาแล้ว จะมีทางเข้าถนนวิภาวดีฯ ก็ปรากฏว่ามีการเอากรวยขามาปิดกั้นไม่ให้เข้า ทั้งๆที่ช่วงนั้นไม่มีการก่อสร้าง ทำให้ถนนวิภาวดีฯ ตลอดช่วงแยกสุทธิสารถึงแยกลาดพร้าว กลายเป็นสนามแข่งมอเตอร์ไซด์ไปโดยปริยาย แต่ละคันทะลวงท่อส่งเสียงแผดก้องถนน กลุ่มวัยรุ่นเหล่านี้ จะมาแข่งกันทุกวันเสาร์อย่างคึกคักนอนง ปัดถนนวิภาวดีฯแข่งชิงกันชิงๆหน้า

เดลินิวส์ (16 พฤษภาคม 2537: 19) ดำรวจเอาจริง 191 ระคมรวบนักแข่งรถ คนคูกีโคน พล.ต.อ.ประทิน สันติประภพ อธิบดีกรมตำรวจได้แถลงข่าวจับกุมกลุ่มบุคคลที่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ใช้รถใช้ถนน โดยการแข่งรถบนถนนหลวงว่าตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2537 เวลา 00.01 น. พล.ต.อ.สมชาย ธีรนนท์ ผู้บัญชาการสายตรวจกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษระดมเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจำนวน 230 นาย ทั้งในและนอกเครื่องแบบออกจับผู้แข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ สามารถจับกุมผู้กระทำผิดดังกล่าวได้เป็นรถยนต์ 80 คัน พร้อมผู้ต้องหา 80 คน รถจักรยานยนต์ 20 คัน ผู้ต้องหา 20 คน นอกจากนี้ประชาชนที่ยื่นมุงดูการแข่งชันอีก 140 คน ก็ถูกจับด้วย จุดที่นักแข่งรถนิยมแข่งรถกันนั้น ตำรวจสายตรวจ 191 สืบทราบมานานแล้วว่า มักจะแข่งกันที่บริเวณสะพานลาดลาดพร้าว-สุทธิสาร ถนนพระราม 4-สะพานลอยเบลเยียม ถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี และถนนสุขาภิบาล 1,2 และ 3 ผู้ต้องหาที่ถูกจับทั้งหมด เจ้าหน้าที่แยกตั้งข้อหา โดยแจ้งข้อหาแก่ผู้ลักลอบแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ว่าแข่งรถในทางโดยไม่ได้รับอนุญาตและโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่นอันจะก่อเหตุร้ายอันตรายแก่บุคคลและทรัพย์สินของผู้อื่น ส่วนประชาชนที่มุงดูจะจัดทำประวัติเก็บไว้ ถ้าคราวหน้าถูกจับกุมอีกครั้งก็จะดำเนินคดีตามกฎหมายทันที สำหรับความผิดของนักแข่งรถบนถนนหลวง มีความผิดตั้งแต่เริ่มเตรียมการแข่งรถ หากศาลเห็นว่าทำผิดจริงจะให้ทำทัณฑ์บนเป็นเงินไม่เกิน 5 พันบาท ภายในกำหนดไม่เกิน 2 ปี ห้ามกระทำความผิดอีกตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่ในกรณีที่ถูกจับได้ขณะกำลังแข่งรถ จะได้รับโทษรุนแรงแล้วแต่กรณี เช่น ถ้าเป็นการแข่งรถธรรมดาโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน ปรับ 2 พันบาทถึง 1 หมื่นบาท แต่ถ้าการแข่งรถทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น ให้ถึงกับบาดเจ็บสาหัสหรือเสียชีวิตก็จะถูกตั้งข้อหาทำร้ายผู้อื่นให้บาดเจ็บสาหัส และข้อหาฆ่าคนตาย

ไทยรัฐ (8 สิงหาคม 2537: 22) ผลการจับกุมชุดปฏิบัติการพิเศษ กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ เข้ากวาดล้างจับกุมพวกที่ขับจี้รถจักรยานยนต์แข่งกันบนถนนสุขาภิบาล 2 และถนนพระบรมราชชนนี ได้มีผู้ขับขี่ 3-4 คน ยึดรถได้ 40 คัน ส่งให้ห้องที่ดำเนินคดี ปรับรายละ 2,500 บาท และจะนำตัวส่งศาลเพื่อทำทัณฑ์บนต่อไป

สยามโพสต์ (3 ตุลาคม 2537: 8) นายกรัฐมนตรีได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการแข่งรถตามถนนสายต่างๆในเขตกรุงเทพฯเป็นอย่างมาก และได้สั่งให้ สจร.ประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุด ขอความร่วมมือในการพิจารณาโทษสูงสุดสำหรับคดีประเภทนี้ ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดเสนอให้ริบทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดอย่างเคร่งครัด และให้รายงานผลทุกเดือน หากพบว่ามีการแข่งขันในท้องที่ใดให้ถือว่าท้องที่นั้นบกพร่อง สำนักงานอัยการสูงสุดยังได้มีหนังสือถึง

อัยการประจำศาลแขวงและอัยการจังหวัดย้ำถึงความสำคัญของคดีประเภทนี้มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งให้มีการรายงานผลดำเนินคดีให้สำนักงานอัยการสูงสุดทราบเป็นระยะด้วย จากรายงานการกวัดจับกุมผู้แข่งขันรถบนท้องถนนของกองบัญชาการตำรวจนครบาล เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2537 สามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้ 13 ราย และเมื่อเดือนมีนาคม สามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้ 11 ราย นอกจากนี้จะทำการยึดรถไว้แล้ว ยังมีการเพิกถอนหรือพักการใช้ใบอนุญาตขับขี่ด้วย

ดาวสยาม (23 ธันวาคม 2537: 5) ตำรวจนายหนึ่งเหลืออดกับพวกแข่งรถมอเตอร์ไซด์กวนเมือง ที่จับรถเปลี่ยนท่อไอเสียเสียงดัง ออกแข่งกันบนถนนหลวงจึงควักปืนยิงสวนไป 1 นัด ตั้งใจจะหยุดความบ้าระห่ำของแก๊งกวนเมือง แต่กระสุนเกิดพลาดถูกชาวบ้านซึ่งเป็นผู้หญิงที่นั่งทานข้าวต้มอยู่ริมถนน โดยยังโชคดีที่กระสุนถากผิวไปไม่ถึงแก่ชีวิต พวกแก๊งมอเตอร์ไซด์กวนเมืองรอดไปอย่างหวุดหวิด กรณีที่น่าจะเป็นอุทธานรณที่ตี และจะไม่โทษตำรวจนายนั้นว่าทำเกินกว่าเหตุเพราะแบบนี้ใครไม่มาประสบกับตัวรวมทั้งบ้านเรือนไม่ได้อยู่ใกล้ถนนที่ใช้ประลองความเร็ว ในยามวิกาลจะไม่รู้หรือกว่านำราคาเพียงใด ส่วนใหญ่พวกแข่งรถบนถนนหลวงนั้นไม่ใช่ลูกชาวบ้านธรรมดาแต่เป็นลูกคนมีเงิน ลูกผู้ใหญ่ทั้งนั้น คนกลุ่มนี้จะซื้อรถมาแข่งท่อไอเสียไว้แข่งกันกลางคืน กลางวันจะไม่เห็นมอเตอร์ไซด์เหล่านี้ มันจะถูกจอดซ่อนไว้ในอู่และร้านซ่อมรถมอเตอร์ไซด์ กลางคืนถึงจะเอาออกมาแข่งกัน

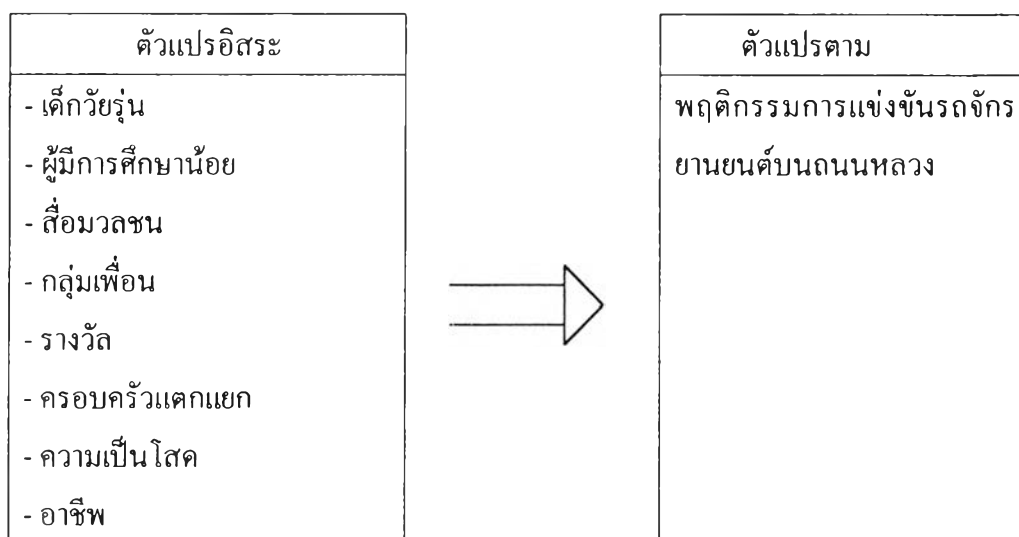
ไทยรัฐ (18 พฤศจิกายน 2538: 6) ตำรวจที่ดีแต่เขาได้ตายไปเสียแล้ว พ.ต.ท.วิรัตน์ ประเสริฐสุด สว.ป.สน.เตาปูน ซึ่งถูกความป่าเถื่อนของแก๊งมอเตอร์ไซด์กวนเมืองจับขังยี่คำชีวิตเขาไปอย่างโหดเหี้ยมกลางถนนน่าอนาใจ การตายของเขาจะทำให้ตำรวจได้ตื่นตัวกับภัยอันตรายจากสื่อมรณะประเภทนี้มากขึ้นกว่าเดิม แก๊งมอเตอร์ไซด์ซึ่งที่ยึดเอาถนนหลวงเป็นที่ประลองความเร็วกันนั้น สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใช้รถใช้ถนนคนอื่นๆ และชาวบ้านทั่วไปเป็นอย่างมาก แก๊งแข่งรถกวนเมืองนี้เชื่อว่าจะมีแต่ในนครบาลเท่านั้น มันระบาคออกไปถึงต่างจังหวัดมานานแล้วด้วย ท้องถนนเต็มไปด้วยรถจักรยานยนต์ ซึ่งแข่งความเร็วกันอย่างสนุกสนาน มีการโชว์ทำอย่างหวากเสียวพร้อมเสียงคนดูตะโกนเชียร์อย่างสนุกสนาน เพราะมีการแข่งขันชิงรางวัลกัน ทุกวันเสาร์จะแข่งกันทุกวัน และก็มีตายเกือบทุกวัน เสียงรบกวนประสาทอย่างมาก

บ้านเมือง (15 มิถุนายน 2539: 5) ถนนไม่ใช่สนามแข่งแต่วัยรุ่นก็ทำให้ถนนเป็นสนามแข่งอยู่เรื่อยๆ เด็ดคร้อนผู้ปกครองอยู่เป็นประจำ กฎจราจรได้มีข้อห้ามไว้ว่าห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการแข่งขันรถในถนนวันแต่จะ ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานจราจร และยังห้ามผู้ใดจัด

สนับสนุน หรือส่งเสริมให้มีการแข่งขันรถในทางเว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานจราจร ผู้ที่ฝ่าฝืนระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับตั้งแต่ 2,000-10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดไม่น้อยกว่า 1 เดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาต เรื่องที่นำขึ้นสู่การพิจารณาคดีคือเรื่องการแข่งขันกันบนท้องถนน ที่เกิดขึ้นบนถนนพระราม 2 มุ่งหน้าไปสมุทรสงคราม นาย ก. รวมกับพวก 2 คน ได้ใช้รถจักรยานยนต์ 1 คัน ขับขี่แข่งกันไปกับผู้อื่น ทั้งนี้โดยจำเลยทั้ง 2 ไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น และไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานจราจร ดำรงจังหวัดสมุทรสาครพบเห็นและไล่กวาดจับกุมแต่จำเลยทั้ง 2 ไม่ยอมให้จับกุม ได้ต่อสู้ขัดขวางโดยพุ่งรถเข้าชนรถยนต์ของเจ้าพนักงานแต่ในที่สุดก็ถูกจับกุมพร้อมรถจักรยานยนต์ของกลาง ศาลลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83,91,138,32,33 ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 41 ลว.21 ต.ค. 2519 ข้อ 4 พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 33 พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2526 มาตรา 4 ของให้ศาลริบรถจักรยานยนต์ของกลาง ศาลชั้นต้นพิพากษาจำเลยผิดตามฟ้อง ฐานต่อสู้ขัดขวางจำคุกคนละ 28 วัน ฐานแข่งรถในทางจำคุกคนละ 28 วัน รวมจำคุกคนละ 56 วัน รับสารภาพลดกึ่งจำคุกคนละ 28 วัน เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขังแทนคนละ 28 วัน คำขออื่นๆให้ยก เรื่องนี้พนักงานอัยการเป็นโจทก์ไม่เห็นพ้องด้วย จึงขออุทธรณ์คัดค้านต่อไป แต่สิ่งหนึ่งที่เห็นเป็นรูปธรรมก็คือ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เดือดร้อนอย่างแสนสาหัส

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการวิจัย เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในแผนภาพที่แสดงดังต่อไปนี้

สมมุติฐานในการวิจัย

1. เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าวัยอื่น
2. ผู้ที่มีการศึกษาน้อย มีแนวโน้มที่จะแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง
3. สื่อมวลชนมีผลทำให้เกิดการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง
4. กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลทำให้แข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง
5. รางวัลเป็นแรงจูงใจให้แข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง
6. ครอบครัวแตกแยกส่งผลให้มีการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าครอบครัวที่อบอุ่น
7. ความเป็นโสดมีแนวโน้มที่จะแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าผู้ที่สมรสแล้ว
8. ผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับรถจักรยานยนต์มีแนวโน้มที่จะแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับ

นิยามปฏิบัติการตัวแปร

1. วัยรุ่น หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 13 ปี ถึง 25 ปี
2. ผู้มีการศึกษาน้อย หมายถึง ผู้ที่มีการศึกษาไม่ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3
3. สื่อมวลชน หมายถึง สื่อกลางที่น่าเชื่อถือและความรู้ไปสู่มหาชน
4. กลุ่มเพื่อน หมายถึง เพื่อนที่มีนิสัยชอบแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงเหมือนกัน
5. รางวัล หมายถึง ความพึงพอใจไม่ว่าจะเป็นทางด้านวัตถุหรือจิตใจที่บุคคลได้รับ เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง
6. ครอบครัวแตกแยก หมายถึง ครอบครัวที่พ่อแม่มีปัญหากันอย่างรุนแรงหรือแยกทางกัน ซึ่งเป็นผลให้ลูกไม่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและกลายเป็นเด็กมีปัญหาในที่สุด
7. ความเป็นโสด หมายถึง ผู้ที่ไม่มีพันธะผูกพันกับผู้อื่น ไม่มีครอบครัวที่ต้องคอยดูแลเอาใจใส่หรือเป็นห่วงเป็นใย
8. อาชีพ หมายถึง การงานที่เกี่ยวข้องกับการซ่อมบำรุง หรือจำหน่ายอุปกรณ์ อะไหล่ รถจักรยานยนต์ รวมถึงการขายรถจักรยานยนต์ด้วย
9. การแข่งขัน (Racing) หมายถึง การดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้ได้มา หรือเพื่อเป็นเจ้าของสิ่งที่มีอยู่จำกัด สิ่งเหล่านี้ อาจจะเป็นวัตถุสิ่งของ หรือไม่ใช่วัตถุ

คำอธิบายสมมติฐาน

1. เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าวัยอื่น
 เด็กวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ ต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อ ตามแนวคิดการขัดเกลาทางสังคม เป็นวัยที่อยากเรียนรู้ ทำท่าย กฏระเบียบที่สังคมกำหนด ชอบทดลอง กฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่ว่าจะเอาจริงเอาจังแค่ไหน ตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ถือว่า (superego) เกิดจากการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและการอบรมสั่งสอน ซึ่งการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ก็เป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน จากการศึกษาของ วรธนา พันธุ์สว่าง พบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า จะมีพฤติกรรมในการขับรถประมาท และหวาดเสียวมากกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า

2. ผู้ที่มีการศึกษาน้อยมีแนวโน้มที่จะแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง

การศึกษาน้อย ทำให้มีความรู้ที่น้อย ทำให้ไม่รู้ว่าการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และก่อให้เกิดความเดือดร้อน ไร้ค่าแก่ประชาชนทั่วไป และขัดขวางการใช้รถใช้ถนนของคนทั่วไป โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งที่ทำหน้าที่ขัดเกลาสมาชิกของสังคมตามแนวคิดการขัดเกลาทางสังคม เป็นสถานที่เรียนรู้กฎเกณฑ์ต่างๆของสังคม อย่างเป็นทางการ ซึ่งถ้าบุคคลใดได้รับการศึกษาไม่มากพอ ก็อาจจะกระทำการใดๆ ซึ่งขัดต่อระเบียบแบบแผนที่สังคมกำหนดไว้ได้ จากการศึกษาของ วรรณภา พันธุ์สว่าง พบว่า ผู้มีการศึกษาระดับสูงกว่า จะมีพฤติกรรมการขับรถประมาทและหวาดเสียวน้อยกว่าผู้มีการศึกษาน้อย

3. สื่อมวลชนมีผลทำให้เกิดการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง

สื่อมวลชนเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับการแข่งขันรถจักรยานยนต์ ในลักษณะที่กระตุ้นให้คนอยากที่จะไปทำการแข่งขันเพื่อจะให้เป็นข่าว มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป สื่อมวลชนเป็นสถาบันหนึ่งของการศึกษาขัดเกลาทางสังคม การสื่อสารมวลชน (mass communications) สมัยใหม่จะเป็นสิ่งหรือตัวนำเอาความรู้ ความคิด ข่าวสารเกี่ยวกับชีวิตสังคมใหม่ๆ ทั้งในส่วนที่เป็นวัตถุและที่ไม่ใช่วัตถุ มาจากสังคมที่เจริญกว่า แพร่กระจายสิ่งต่างๆ เหล่านี้ไปทั่วสังคมตามช่องทางต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ก็ตาม (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2539 : 83-84) จากผลการมีการวิเคราะห์ กรมตำรวจพบว่า การโฆษณา ของรถยี่ห้อต่างๆ มักใช้ความเร็วหรือความแรงของรถเป็นจุดหมาย ทำให้ ผู้ซื้อนำรถไปทดลองว่าแล่นได้เร็วสมคำโฆษณาหรือไม่ (อ้างถึงใน สมชาย ธีรนนท์, 2540 : 19)

4. กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลทำให้แข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง

เพื่อนมีส่วนอย่างมากในการชักนำให้กระทำพฤติกรรมต่างๆ จากทฤษฎี พฤติกรรมเบี่ยงเบน กลุ่มเพื่อนอาจถ่ายทอดระเบียบวิธี และคุณค่าที่ผู้ใหญ่ต้องการหรือไปในทางตรงข้าม ซึ่งอาจเป็นแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างไปจากที่สังคมต้องการ กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มที่วัยรุ่นมีความโน้มเอียงที่จะคบหาคนที่อยู่ในสภาพเดียวกันตามทฤษฎีการขัดเกลาทางสังคม และทฤษฎีว่าด้วยบุคลิกภาพของกลุ่ม กล่าวได้ว่า สมาชิกแต่ละคน เข้าร่วมกลุ่มก็เพื่อต้องการจะตอบสนองความต้องการทางจิตบางอย่าง บุคคลแต่ละคนที่รวมเข้าเป็นกลุ่มจะมีลักษณะเฉพาะตัวที่ใกล้เคียงกัน โดยคนใดถ้าเลือกที่จะคบคนที่รักความเร็วเหมือนกับตน ก็อาจจะถูกชักนำไปให้เกิดการจับกลุ่มแข่งขันรถจักรยานยนต์คันในที่สุด

5. รางวัลเป็นแรงจูงใจให้แข่งขันรถจักรยานยนต์

รางวัลเป็นตัวเสริมแรงให้เกิดการกระทำตามทฤษฎีการวางเงื่อนไข แบบอาการกระทำของสกินเนอร์ เป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการตอบสนองการเปลี่ยนแปลง รางวัลอาจจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจทั้งทางด้านวัตถุหรือจิตใจก็ได้ การพนันก็เป็นแรงจูงใจประเภทหนึ่งที่ทำให้เกิดการแข่งขั้รถจักรยานยนต์บนถนนหลวง จากผลการศึกษาวีเคราะห์ กรรมตำรวจ, 2538 (อ้างถึงใน สมชาย ธีรนนท์, 2540) พบว่าการพนันส่งผลให้มีการแข่งรถไม่วางเป็นตั้ผู้พนันให้การสนับสนุน หรือผู้แข่งขันต้องการจะเอาชนะคู่แข่ง

6. ครอบครัวแตกแยกส่งผลให้มีการแข่งขั้รถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าครอบครัวที่อบอุ่น

ครอบครัวแตกแยก จะทำให้เด็กขาดความอบอุ่น ขาดการอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่ มักจะมีการกระทำที่ประศดสังคมหรือเรียกร้องความสนใจจากพ่อแม่ ตามทฤษฎีการขัดเกลาทางสังคม ถือว่าเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การอบรมเลี้ยงดูสมาชิกของสังคม มีอิทธิพลต่ออารมณ์ ทัศนคติ และแบบแผนของความประพฤติมากที่สุด การแข่งขั้รถจักรยานยนต์บนถนนหลวงเป็นวิธีการหนึ่งของการเรียกร้องความสนใจ และอาจช่วยทดแทนความรู้สึกค้อยของปัจเจกบุคคลได้ตามทฤษฎีปมค้อยของ Adler

7. ความเป็นโสคมิแนวโนม้ที่จะแข่งขั้รถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าผู้ที่สมรสแล้ว

คนที่เป็นโสคมิมีความครองตั้ ไม่มีภาระ ไม่มีห้วง ไม่ต้องนึกถึงคนอื่นรวมทั้งความรับผิดชอบต่าๆ ตามแนวคิการขัดเกลาทางสังคม จะทำให้บุคคลที่สมรสแล้ว รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันครอบครัว ซึ่งมีหน้าที่อบรมดูแลสมาชิกใหม่ของสังคม เป็นตัวอย่างที่มีของสมาชิกใหม่จากการศึกษาของวรรณา พันธุ์สว่าง พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพโสคมิพฤติกรรมในการขับรดประมาทและหวาดเสียว มากกว่าผู้ที่มีสถานภาพหย่าและแต่งงาน

8. ผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกั้รถจักรยานยนต์ มีแนวโนม้ที่จะแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนหลวงมากกว่าผู้ที่ไม่มีอาชีพเกี่ยวข้อง

ผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกั้การซ่อมบำรุง หรือจำหน่าย อุปกรณ์ อะไหล่รถจักรยานยนต์ย่อมมีความรู้เกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ อาจทำให้เกิดการอยากทดลองความรู้ของตน ในการรับแต่งเครื่องยนต์ ว่าตนเองมีความสามารถหรือไม่ จึงนำรถที่ปรับแต่งแล้วไปลองกั้รถจักรยานยนต์คัน

อื่น โดยออกมากในรูปของการแข่งขัน ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎเกณฑ์ของสังคม ตามทฤษฎี พฤติกรรมเบี่ยงเบนจากประสบการณ์ผู้แข่งขันบางคนก็หวังว่าจะได้รับการทาบตามให้เข้าไปแข่งขันในสนามแข่ง ซึ่งถือว่าเป็นความต้องการของแข่งขันที่จะได้มีโอกาสเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม ตามทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เกิดขึ้นเนื่องจากผู้วิจัยมีความต้องการรู้รูปแบบ ลักษณะและแรงจูงใจ ที่ส่งผลให้มีการจับจี้แข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง การศึกษานี้แบ่งลักษณะของการวิจัยได้ 3 ขั้นตอนคือ

1. การศึกษาโดยวิจัยข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษา เป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ วรรณกรรม บทความต่างๆที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดแรงจูงใจ และแนวคิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน เพื่อประกอบให้การศึกษาที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น
2. การวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา (Anthropological Fieldwork) เป็นขั้นตอนต่อมาจากการศึกษาโดยรวบรวมวิจัยข้อมูลจากเอกสาร จะเข้าเก็บข้อมูลโดยใช้หลักการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) โดยอาศัยเทคนิคการวิจัยดังต่อไปนี้
 - 2.1 การสัมภาษณ์ผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key informant interview) จำนวน 20 คน โดยสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 กลุ่มคือ
 - 2.1.1 กลุ่มของผู้ที่จับจี้แข่งขันรถจักรยานยนต์ บนถนนหลวงในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 10 คน
 - 2.1.2 กลุ่มผู้ใกล้ชิดเหตุการณ์ ซึ่งเป็นผู้ที่มิที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณที่มีการแข่งขันรถจักรยานยนต์ หรือผู้ที่ใช้รถใช้ถนนแล้วเคยเห็นการแข่งขันรถจักรยานยนต์ จำนวน 5 คน
 - 2.1.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีส่วนร่วมในการปราบปรามผู้ที่แข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง จำนวน 5 คน
 - 2.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ที่ไม่ใช่โครงสร้าง (unstructured interview) ทั้งนี้เนื่องจากการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกฎหมาย และผู้วิจัยต้องการเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข่าวสำคัญให้ข้อมูลได้อย่างอิสระและต่อเนื่อง

- 2.2.1 ประวัติชีวิต (the life history) เพื่อผู้วิจัยจะได้เข้าใจประสบการณ์ชีวิตของปัจเจกชนว่า ผู้ให้ข่าวสำคัญแต่ละคนแก้ปัญหาต่างๆ ของชีวิตอย่างไร เติบโตมาได้อย่างไรในครอบครัวและสังคมของเรา ซึ่งอาจรวมไปถึงการเข้าใจทัศนคติต่างๆของผู้ให้ข่าวสำคัญด้วย
- 2.2.2 การสังเกตการแข่งขัน รถจักรยานยนต์บนท้องถนนหลวง ที่เกิดขึ้นในช่วงตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2541 ถึงเดือน มีนาคม 2542
- 2.2.3 เวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จะเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับที่นิยมใช้ในการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง คือ ช่วงเวลา 22.00-01.00 น. ของวันรุ่งขึ้น จากนั้น จะสรุปผลตามวิธีการของการวิจัยทางมานุษยวิทยา
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.1 การจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้มีผู้แข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง จากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด
- 3.2 การจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้มีผู้แข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง ซึ่งในการวิจัยนี้ได้แบ่งปัจจัยต่างๆออกเป็น 8 ปัจจัย
- 3.3 การเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ให้ข่าวสำคัญ ถึงการแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนหลวง แล้วนำมาอธิบายด้วยวิธีการพรรณนา ซึ่งจะรวมไปถึง จำนวนของผู้แข่งขันเวลาในการแข่งขัน สถานที่ที่ใช้ในการแข่งขันจากนั้น จะสรุปผลตามวิธีการของการวิจัยทางมานุษยวิทยา